

DR. WEISER ISTVÁN**1873–1957**

Vegyésmérnök, bölcsészdoktor, az állatorvos-tudomány kandidátusa, a M. kir. Állatorvosi Főiskola nyilvános rendes tanára (1934), az Országos Magyar Állat-életteni és Takarmányozási Kísérleti Állomás asszisztense Tangl Ferenc mellett, majd igazgatója 1918-tól 1934-ig. A takarmányozástan tantárgy oktatója intézményünkben 1904-től 1938-ig.

Weiser István 1873. január 21-én született Liptószentmiklóson. Édesapja szesz-főző mester, majd fogadós volt. A három fiúgyermekük közül István volt a legfiatalabb. Kassán érettségizett jeles eredménnyel. 1891-ben a M. kir. József Műegyetem Vegyésmérnöki Karán tanult, majd tanulmányait Münchenben folytatta. Hazatérve vegyésmérnöki oklevelet szerzett, majd a budapesti Tudományegyetem Bölcsészeti Karán, Thán Károly professzornál 1895-ben doktorált. 1896-ban a M. kir. Állatéletteni és Takarmányozási Kísérleti Állomáson Tangl Ferenc professzor asszisztense lett. Tangl professzor halála után, 1918-tól 1934-ig az állomás igazgatója volt.

Közel négy évtizedes kutatói tevékenysége kiterjedt az állatéletten, a takarmányozástan és az élelmiszer-kémia legkülönbözőbb területeire. Munkatársával Zajtay (Zaitschek) Artúrral egyetértésben és együttműködve a gyakorlatot szolgáló alkalmazott kutatást tartotta elsődlegesnek. Nevéhez fűződik az ipari

takarmányok tápláléértékének a megállapítása, a kukoricaolaj-gyártás, a kalapácsos lucernaórlás. Az okszerű és gazdaságos takarmányozás bevezetése és elterjedése hazánkban Weiser és Zajtay érdeme. Ennek eredményeként a hús-, zsír- és tejtermelés mennyiségileg és minőségileg is emelkedett. A kukoricaolaj avasodását gátló új módszert dolgozott ki. Módszerével lehetővé vált a kukoricaszár felhasználása takarmányozási célra is.

Kutatói és kutatószervezői munkája mellett bontakozott ki tanári működése is. 1904-ben a M. kir. Állatorvosi Főiskola magántanárává választotta, a takarmány- és tápszerkémia tárgyat oktatta, 1911-ben rendkívüli tanárrá léptették elő. A budapesti Tudományegyetem Bölcsészeti Karán az élelmiszerek vizsgálata tárgyából magántanárrá habilitáltak a vaj és a méz kémiájának vizsgálata alapján. 1933-ban egyetemi nyilvános rendes tanári címet nyert.

Ismeretterjesztő és szakírói tevékenysége jelentős. Kutatási eredményeit a *Kísérletügyi Közleményekben*, az *Állattenyésztők Lapjában*, a *Mezőgazdasági Közönyben* a *Molnárok Lapjában* és külföldi szaklapokban is közölte. A hazai takarmányok összetételének és tápláléértékének megállapítására, takarmányozási eljárások kidolgozására 1924-ben Zajtay Artúrral írták meg közösen a *Takarmányozástan* kézikönyvet. Ez volt az első hazai viszonyokra alkalmazott szakmunka, amely az okszerű és a gazdaságos takarmányozást szolgálta. A második világháború alatt tevékenységétől megfosztva, szegényen került a Cherité kórházba. 1945 nyarán felerősödve ismét dolgozott, könyvének harmadik kiadását újból írta, közben megkapta az állatorvos-tudomány kandidátusa címet.

Budapesten, 1957. július 8-án halt meg.

Irodalom

Éber Ernő: Weiser István 1873–1957. *Állattenyésztés és Takarmányozás*, 1957. 6. 1–4. 60.

Weiser István (1873–1957). In *Magyar agrártörténeti életrajzok*. R–Zs. Szerk.: Für Lajos–Pintér János. Magyar Mezőgazdasági Múzeum, Budapest, 1989. 622–625.